

NORDISKE STUDIER I LEKSIKOGRAFI

Titel:	Nyord i to norske ordbøger	
Forfatter:	Dagfinn Rødningen & Knut E. Karlsen	
Kilde:	Nordiska studier i lexicografi 16, 2023, s. 295–307	
URL:	https://tidsskrift.dk/nsil/issue/archive	

© Respektive författare, Nordiska föreningen för lexicografi och Mejerbergs institut för svensk etymologisk forskning, 2023

Betingelser for brug af denne artikel

Denne artikel er omfattet af ophavsretsloven, og der må citeres fra den. Følgende betingelser skal dog være opfyldt:

- Citatet skal være i overensstemmelse med „god skik“
- Der må kun citeres „i det omfang, som betinges af formålet“
- Ophavspersonen til teksten skal krediteres, og kilden skal angives, jf. ovenstående bibliografiske oplysninger.

Nyord i to norske ordbøker

Dagfinn Rødningen & Knut E. Karlsen

This paper examines a selection of neologisms from the two general dictionaries *Bokmålsordboka* and *Nynorskordboka*. The words have been quantified and analysed based on morphological, semantic and orthographical factors. The results show that neologisms of Norwegian origin constitute 69% of the material, while neologisms of English origin constitute 22% of the material. The vast majority of neologisms of Norwegian origin are compounds, while simple neologisms constitute a larger part of the words of foreign origin. Semantically, 39% of the words of foreign origin fit into a category of words dealing with internationalization, whereas only a few of the neologisms of Norwegian origin fit into this category. An analysis shows that 49% of all neologisms of English origin in the material have been given a spelling identical to the English original, while 43% have a spelling more or less in accordance with principles of Norwegian orthography and pronunciation. Only a small group of words have been given both English and Norwegian spelling.

NØKKELOD: nyord, norsk opphav, importord, semantiske kategorier, skrivemåte

1. Innledning

Når språk utvikler og fornyer seg, er dannelse av nyord en viktig del av prosessen. Kartlegging og analyse av nyord er dermed vesentlig i observasjon av språkutvikling. Vi som har skrevet denne artikkelen, jobber i Språkrådet i Norge. En sentral oppgave for Språkrådet er å normere de norske skriftspråka, bokmål og nynorsk, og som et ledd i dette arbeidet skal vi observere språkutviklingen, deriblant innslag av nye ord i norsk. For å få et inntrykk av opptaket av nyord de siste åra har vi tatt for oss to norske allmennordbøker, Bokmålsordboka og Nynorskordboka, med sikte på å trekke ut nyord derfra som grunnlag for en analyse av nyordsdannelsen i norsk.

Fra omkring midten av forrige århundre samarbeidet de nordiske språknemndene om innsamling og kartlegging av nyord. Målet var blant annet å få fram et felles grunnlag for nyordsbøker på de skandinaviske språka (Norsk språkråd 1982:9–10).

For norsk resulterte samarbeidet i den første av to nyordsbøker (Norsk språkråd 1982). Utgiver var Språkrådets forgjenger, Norsk språkråd.

Boka inneholder mellom 7000 og 8000 nyord i norsk fra perioden 1945–1975. Orda er stort sett hentet fra seddelsamlinger basert på skriftlige kilder som aviser og tidsskrifter.

I 2012 kom en ny ordbok med nyord i norsk (Guttu & Wangensteen 2012), denne gang med nyord fra perioden 1975 til 2005. Arbeidet ble utført av to leksikografer ved Universitetet i Oslo (UiO) etter initiativ fra Språkrådet. De fleste av de ca. 10 000 oppslagsorda er hentet fra nyordsmaterialet ved UiO (1968–1998) og fra Språkrådets nyordssamling (1975–2001). Dette er tradisjonelle seddelsamlinger. Den nyeste delen av materialet er hentet fra Norsk aviskorpus ved Universitetet i Bergen (UiB), og det metodiske grunnlaget for deler av boka er dermed noe annerledes og mer moderne enn for den første nyordsboka. I tillegg til oppslagsord med definisjoner og eksempler inneholder begge ordbøkene beskrivelser og analyser av nyordsmaterialet.

Det er ikke gjennomført noen helhetlig kartlegging av nyord i norsk etter 2005. Språkrådet registrerer nyord som del av vårt generelle arbeid med språkoobservasjon. Vi gjennomfører dessuten en årlig kåring av årets ord (se Andersen & Våge 2014), men i motsetning til for eksempel Dansk Sprognævn har ikke Språkrådet i sitt mandat å drive systematisk innsamling av nyord eller gi ut ordbøker med nyord i norsk.

2. Mål, metode og materiale

2.1. Kategorisering

Målet med undersøkelsen har vært å kvantifisere et utvalg nyord i norsk i nyere tid og gjøre greie for visse morfologiske, semantiske og ortografiske kjennetegn ved nyorda. Vi har ønsket å tallfeste fordelingen blant nyorda mellom ord med engelsk opphav, ord med opphav fra andre språk og ord med norsk opphav, blant annet for å teste en hypotese om at sammensatte nyord i hovedsak baserer seg på hjemlig norsk språkmateriale, mens simpleks blant nyorda, altså ord som hverken er sammensatt eller avledet, for en stor del utgjøres av importord. Videre presenterer vi noen semantiske kategorier som er identifisert i arbeidet med nyorda, og ser nærmere på hvilke kategorier som preges av importord, og hvilke som preges av sammensetninger med norsk opphav. Når det gjelder rettskrivingspraksis for importord, har vi sett på graden av tilpasning til norske rettskrivingsregler.

2.1.1. Morfologi

Vi opererer med et grunnleggende skille mellom nyord av norsk opphav og nyord som er importord. Importord er et samlebegrep for fremmedord og lånord og utgjør dermed den delen av ordforrådet som ikke er arveord. Forskjellen er at fremmedord ikke er tilpasset norsk språkstruktur, mens lånorda er det (Sandøy 2000:19). Siden graden av tilpasning til norske rettskrivningsregler er en del av denne undersøkelsen, er det nettopp et poeng å bruke overbegrepet importord. Vi skiller også mellom sammensatte og avledede ord på den ene siden og simpleks, kortformer og forkortelser på den andre. Vi har forsøkt å holde blandingsformer utenfor, for eksempel sammensatte ord hvor vi har ledd av både norsk og fremmed opphav. Blant de sammensatte orda kan det forekomme tilfeller der ett eller flere ledd er ord med opprinnelig fremmed opphav, men hvor ordet er blitt så innarbeidet i norsk at vi i denne sammenhengen ikke lenger ser på det som et importord. Vi har regnet oversettelseslån som egen kategori. Oversettelseslån er ord som mer eller mindre er direkte norske oversettelser av importord, og de blir i denne sammenhengen regnet som norske nyord.

Blant importorda skiller vi mellom importord fra engelsk og importord fra andre språk. I kategorien engelske importord finner vi ord som er lånt fra både britisk og amerikansk engelsk, i tillegg til ord som er lånt inn fra andre språk via enten britisk eller amerikansk engelsk.

2.1.2. Semantikk

Vi har definert tre semantiske hovedkategorier som grovt sett dekker store deler av materialet. Disse kategoriene er

- sosial, økonomisk og vitenskapelig utvikling
- internasjonalisering
- teknologisk utvikling og nyvinning

Det kan være glidende overganger mellom kategoriene, og flere av orda i materialet kan være vanskelige å plassere. Her har vi måttet basere oss på skjønn. Videre vil særlig den første kategorien inneholde semantisk svært ulike ord, som godt kunne dannet grunnlag for ytterligere kategorisering

i undergrupper. Vi finner ord knyttet til så ulike semantiske områder som for eksempel medisin og sykdom, endrede familiestrukturer, geografiske og administrative endringer og kjønnsnøytrale termer. For vårt hovedformål har vi likevel ikke sett det som hensiktsmessig å gjøre en mer finmasket inndeling enn de tre hovedkategoriene.

2.1.3. Ortografi

I analysen av rettskrivingspraksis for importorda har vi avgrenset materialet til å gjelde engelske importord. Vi har undersøkt i hvilken grad importorda får fornorsket skrivemåte, ved å skille mellom ord som beholder original engelsk skrivemåte som eneform, og ord som i større eller mindre grad er tilpasset norsk rettskriving eller uttale. I tillegg kommer en gruppe ord der det er valgfrihet mellom opprinnelig engelsk skrivemåte og tilpasset norsk skrivemåte.

2.2. Kilder og grunnlagsmateriale

2.2.1. *Bokmålsordboka* og *Nynorskordboka*

Vi har valgt å hente materialet for undersøkelsen vår fra *Bokmålsordboka* (BOB) og *Nynorskordboka* (NOB), rettskrivings- og definisjonsordbøker som er eid av Språkrådet og UiB i fellesskap. De inneholder ord fra det allmenne ordforrådet og skal vise hva som til enhver tid er korrekt staving og bøyning av oppslagsorda som er tatt med. Ordbøkene kom ut i 1986, med ca. 90 000 ord i NOB og 60 000 ord i BOB. En nettversjon ble publisert første gang i 1994. Siste papirversjoner ble utgitt i 2005 (BOB) og 2012 (NOB). Senere endringer og utvidelser har kun blitt publisert i nettversjonen av ordbøkene.

Ved å bruke BOB og NOB som kilder for undersøkelsen kan vi være sikre på at den registrerte skrivemåten av orda er i tråd med den offisielle rettskrivingen. Det gir større troverdighet til resultatene av rettskrivingsdelen av undersøkelsen.

2.2.2. Ord materialet

Vi har tatt utgangspunkt i nyopprettede artikler i nettutgaven av ordbøkene. Av tekniske årsaker har det ikke vært mulig å hente artikler fra før

2008. Bestillingen vår til teknikerne ved UiB var dermed å gjøre et uttrekk av alle nye artikler opprettet etter 2008. Materialet går fram til 2019, da pandemistengingen gjorde at vi måtte sette stopp for innsamlingen. Uttrekket gav oss to rålistor, én for NOB og én for BOB, med til sammen 10 170 ord.

Listene inneholder mye mer enn nyord. Majoriteten av de nyopprettede artiklene er tilfeldige lakuner, sammensetninger som fantes før, men ikke har kommet med tidligere av plasshensyn osv. Vi har derfor måttet gjøre en omfattende vaskejobb manuelt, men vi har hatt definerte kriterier å gå etter. Orda i grunnlagsmaterialet vårt skal for eksempel ikke ha vært nevneverdig brukt før ordbøkene ble utgitt første gang. I praksis har vi operert med en tidsgrense rundt 1980. Metodisk er det viktig å understreke dette, og vi kan ikke underslå at en viktig faktor har vært vår kjennskap til språket og samfunnet.

Om orda i grunnlagsmaterialet er dekt i de to tidligere nyordsbøkene, har ikke vært et kriterium for utvelgelse. Innholdet i Guttu & Wangensteen (2012), nyord fram til 2005, vil dels ha blitt tatt opp i allmennordbøkene senere, dels ha falt ut av allmenn språkbruk og dermed ikke oppfylle kriteriene for opptak i allmennordbøkene. Vår primære interesse er nyord som har blitt en del av allmennspråket, og det kan ha skjedd etter 2005 for mange av orda vi finner i Guttu & Wangensteen (2012).

Vi skal gjøre oppmerksom på at en stor del av nyorda i BOB og NOB har fått opprettet artikkel i siste del av undersøkelsesperioden, særlig fra 2017 og utover. Det har sammenheng med at forberedelsene til det pågående revisjonsprosjektet for NOB og BOB startet da. De nye artiklene fra 2017 og utover ligger i første delen av alfabetet. I revisjonen oppdaterer redaktørene systematisk lemmautvalget, og når revisjonen er ferdig, vil antallet nyord være betraktelig høyere enn det vi presenterer her. Derfor legger vi ikke særlig vekt på kvantitative forhold i undersøkelsen. Vi tror likevel at tendensen vi ser i denne delen av materialet, også vil gjelde for ordbøkene i sin helhet.

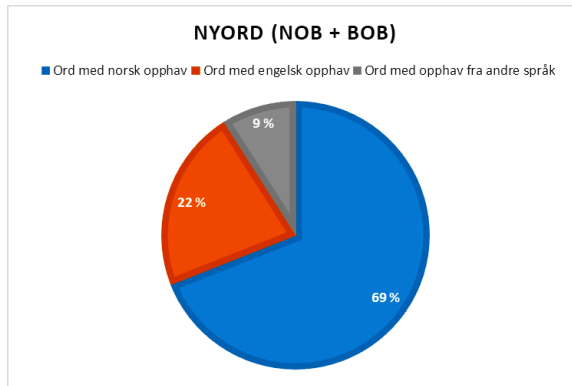
Når listene var rensket og flettet og vi hadde fjernet dubletter, stod vi igjen med til sammen 335 unike nyord. Det er disse nyordene som utgjør empirien – datagrunnlaget – for denne undersøkelsen.

3. Funn

3.1. Morfologi

3.1.1. Nyord av norsk opphav vs. importord

Som det går fram av figur 1, er 69 prosent (230 ord) av nyorda i materialet vårt av norsk opphav, mens 31 prosent (105 ord) er importord. Engelske importord utgjør den største delen av importorda og 22 prosent (74 ord) av hele materialet. 9 prosent (31 ord) av nyorda i materialet er lån fra andre språk enn engelsk. De største lånspråka ved siden av engelsk er arabisk, spansk, fransk, japansk, italiensk, tyrkisk og latin (rangert i fallende rekkefølge).

FIGUR 1. Nyord fordelt etter etymologisk opphav.

Blant nyorda av norsk opphav finner vi en gruppe nyord (16 ord) som bare gjelder nynorsk, nemlig lån fra bokmål. I Norge er det staten som normerer skriftspråket, men det gjelder bare bøyning og skrivemåte. Ordtilfanget er ikke normert, men opptak av danske og tyske ord i nynorsk (gjennom bokmål) er et viktig unntak. I dag er frekvens en viktig faktor i normering av skriftspråka, og dette hensynet kommer ofte i konflikt med ønsket om å holde ord av dansk og tysk opphav ute fra nynorsk. Det er derfor en økende tendens til at ord som disse finner veien inn i NOB: *antal* (tradisjonelt *talet på*), *menigheit* (tradisjonelt *kyrkjelyd*), *beskyttelse* (tradisjonelt *vern*, *hjelp*, *verje*), *bekymra* (tradisjonelt *uroa*), *midlertidig* (tradisjonelt *førebels*), *bevisstlaus* (tradisjonelt *medvitslaus*). Denne kategorien er en viktig forklaring på at tallet på nyord er noe høyere i NOB enn i BOB.

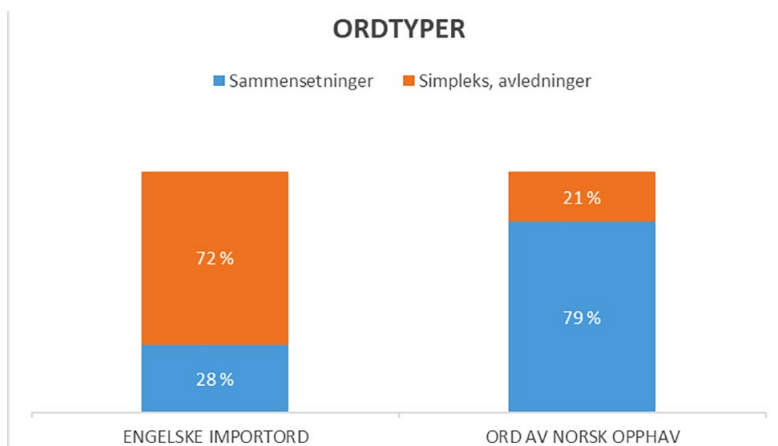
Tabell 1 viser eksempler på nyord av ulike opphav. Orda i tabellen er tatt opp både i BOB og NOB.

TABELL 1. Eksempler på nyord av norsk opphav og nyord fra andre språk

Nyord av norsk opphav	Nyord av engelsk opphav	Nyord med opphav fra andre språk
<i>allværsjakke</i>	<i>caste</i>	<i>djembe</i> (mande)
<i>berøringsskjerm</i>	<i>beatboxing</i>	<i>aioli</i> (fransk)
<i>KMI</i>	<i>bugg/bøgg</i>	<i>bulgur</i> (tyrkisk)
<i>antiskrens</i>	<i>blender</i>	<i>børek</i> (tyrkisk)
<i>asylbarn</i>	<i>chatte</i>	<i>karaoke</i> (japansk)
<i>framsnakke</i>	<i>cover</i>	<i>spa</i> (etter belgisk kursted)
<i>helsesjukepleiar</i>	<i>cupcake</i>	<i>chorizo</i> (spansk)
<i>kroppskamera</i>	<i>google</i>	<i>focaccia</i> (italiensk)
<i>ballbinge</i>	<i>pride</i>	<i>abaya</i> (arabisk)
<i>lenkeråte</i>	<i>skate</i>	<i>nikab</i> (arabisk)

3.1.2. Ordtyper

Nyorda av norsk opphav skiller seg tydelig fra importorda når vi deler dem inn i ordtyper. I figur 2 ser vi at sammensetninger utgjør hele 79 prosent (181 ord) av nyorda av norsk opphav. Til sammenligning er andelen sammensetninger blant importord av engelsk opphav bare 28 prosent (21 av 74 ord).

FIGUR 2. Fordeling mellom sammensetninger og usammensatte ord blant nyord av norsk opphav og engelske importord.

De fleste sammensatte orda av norsk opphav er av typen substantiv + substantiv, eksempelvis *asylbarn*, *ballbinge* og *lenkeråte*. Oversettelseslån som *berøringsskjerm*, *allværsjakke* og *kroppskamera* er gjerne også av denne typen. I den andelen som ikke er sammensetninger, finner vi forkortelser som *KMI* (kroppsmasseindeks, som også er et oversettelseslån), *MR* (magnetisk resonans), *AFP* (avtalefestet pensjon) og avledninger som *aktivitør*, *antiskrens* og *biodiesel*.

I den store andelen engelske importord som ikke er sammensatte, finner vi i tillegg til kortord, forkortelser og avledninger også mange simpleks. Vi har ikke funnet simpleks blant orda av norsk opphav. Simpleks ser dermed ut til å være vanligere blant nyord av engelsk opphav enn blant nyord av norsk opphav. Dette bekrefter vår hypotese om at sammensatte nyord i hovedsak er av norsk opphav, mens simpleks blant nyorda for en stor del utgjøres av importord. Det er også rimelig i lys av at sammensatte ord er mindre vanlig i engelsk enn i norsk.

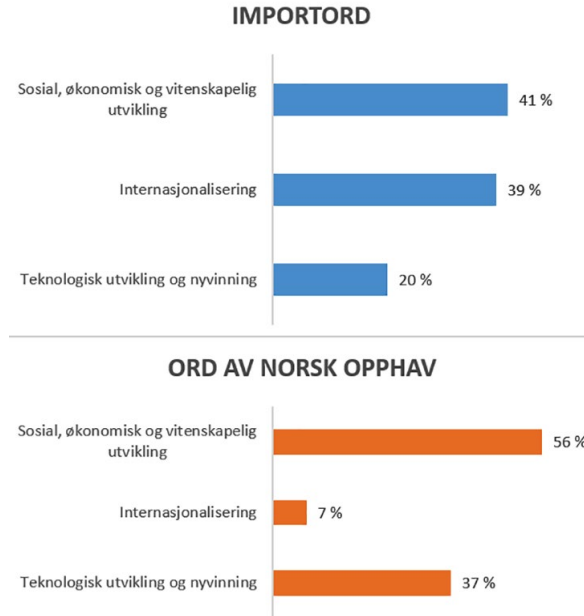
3.2. Semantikk

Fordelingen mellom importord og nyord av norsk opphav innenfor de tre semantiske hovedkategoriene¹ er som vist i figur 3 nedenfor.

Kategorien sosial, økonomisk og vitenskapelig utvikling domineres av ord av norsk opphav, som *eldrebølge*, *bilkollektiv*, *bonusbarn*, *helsesykepleier*, *musesykje* og *kortreist*. Av importord i denne kategorien finner vi for eksempel *disse* ('snakke stygt om'), *emoji* og *babyshower*.

I internasjonaliseringskategorien er det importorda som dominerer. Vi finner ord av engelsk opphav, som *cheeseburger*, *halloween* og *backpacker*, men her er også andre långiverspråk godt representert: i ord som har med mat og drikke å gjøre (*cava*, *cru*, *falafel*, *chorizo*), ord med tilknytning til religion (*nikab*) og betegnelser for folk og kulturer (*saharawi*). Nyord av norsk opphav er det ikke mange av i denne kategorien, men vi finner et eksempel som *europolitiker* og ord som oppstår når nye stater dannes, som *sørsudaner*.

1 I inndelingen i semantiske kategorier er gruppa «bokmålslån i nynorsknormen» holdt utenfor datagrunnlaget.

FIGUR 3. Fordeling mellom importord og ord av norsk opphav etter semantisk kategori.

At 39 prosent (41 ord) av importorda havner i kategorien internasjonalisering, er ikke overraskende. Det er kanskje også rimelig at så mange som 56 prosent (118 ord) av nyorda av norsk opphav befinner seg innenfor en såpass vid semantisk kategori som sosial, økonomisk og vitenskapelig utvikling. Når vi ser på kategorien teknologisk utvikling og nyvinning, er imidlertid fordelingen mellom importord og nyord av norsk opphav jevnere, selv om orda av norsk opphav dominerer også der. Tabell 2 viser noen eksempler på nyord fordelt på semantiske kategorier. Eksempler på ord av norsk opphav i kategorien «teknologisk utvikling og nyvinning» er *nettbrett*, *betalingsmur*, *fellski* og *smarttelefon*. Det er verdt å merke seg at alle importord i denne kategorien kommer fra engelsk, og at ord tilknyttet IT-utvikling dominerer. Typiske ord her er *app*, *google*, *LED/led* og *ruter*.

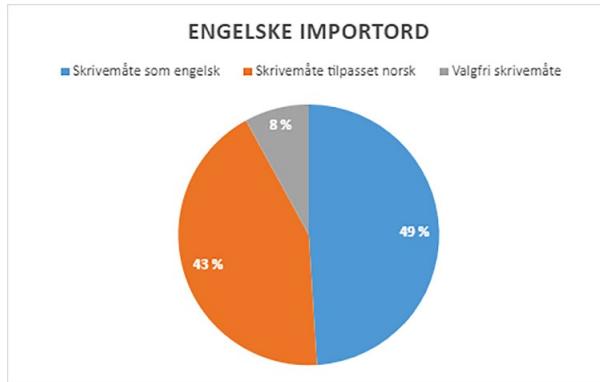
TABELL 2. Eksempler på nyord (importord og ord av norsk opphav) fordelt på semantiske kategorier

	Sosial, økonomisk og vitenskapelig utvikling	Internasjonalisering	Teknologisk utvikling og nyvinning
Importord	<i>blogger</i> <i>cheerleader</i> <i>cisperson</i> <i>emotikon</i> <i>emoji</i> <i>fantasy</i> <i>hivsmitte</i> <i>pride</i> <i>skateboard</i>	<i>abaya</i> <i>backpacker</i> <i>balsamico</i> <i>cava</i> <i>cru</i> <i>falafel</i> <i>halloween</i> <i>nikab</i> <i>saharawi</i>	<i>app</i> <i>backup</i> <i>bugg/bøgg</i> <i>batch</i> <i>DAB</i> <i>DVD</i> <i>google</i> <i>LED/led</i> <i>ruter</i>
Ord av norsk opphav	<i>bemanningsbyrå</i> <i>bilkollektiv</i> <i>bonusbarn</i> <i>fastlege</i> <i>medmor</i> <i>klimautslipp</i> <i>nettauksjon</i> <i>språkbud</i>	<i>abkhasisk</i> <i>abkhasar</i> <i>eswatiniar</i> <i>eswatimisk</i> <i>europolitiker</i> <i>nordmakedonsk</i> <i>sørsudaner</i> <i>sørsudansk</i>	<i>alkolås</i> <i>betalingsmur</i> <i>elsykkel</i> <i>fellski</i> <i>nettbrett</i> <i>skjermdump</i> <i>smarttelefon</i> <i>trykkskjerm</i>

3.3. Ortografiske tilpasninger

Vi har ønsket å se på hvordan importorda blir normert i norsk. Dette har vært mulig fordi vi har brukt normative ordbøker som kilder for undersøkelsen. Av totalt 105 importord i materialet er 70 prosent (74 ord) av engelsk opphav. Det er disse 74 engelske importorda som er grunnlaget for denne delen av undersøkelsen, og de fordeler seg som vist i figur 4:

FIGUR 4. Skrivemåten av engelske importord.

3.3.1. Original engelsk skrivemåte som eneform

49 prosent (36 ord) er normert med den engelske opphavsformen som eneform. Eksempler på slike ord er *audition*, *beatboxing*, *coach* og *cupcake*. I normering av norsk har det vært tradisjon for å forsøke å fornorske stavemåten av innlånte ord dersom man ikke har funnet et norsk alternativt ord eller et godt oversettelseslån (jf. Sandøy 2000:211–212 og Språkrådet 2021, pkt. 10.1). Erfaringen viser likevel at det kan være vanskelig å få gjennomslag for fornorskede skrivemåter dersom den fremmede skrivemåten har fått etablere seg i bruk innen ordet blir tatt opp i ordbøkene og dermed får en normert form. De nyere prinsippene for normering av norsk legger mer vekt på faktisk språkbruk (usus) enn tidligere. Det kan være en forklaring på at nesten halvparten av importorda ikke har fått fornorsket form.

3.3.2. Større eller mindre tilpasning til norsk rettskriving og uttale

43 prosent (32 ord) av de engelske importorda har fått skrivemåte som er mer eller mindre tilpasset norske rettskrivingsregler eller norsk uttale. Når ord normeres med fornorsket skrivemåte, har det ofte allerede oppstått en slik skrivemåte blant brukerne, enten for det spesifikke ordet eller for ord med lignende kjennetegn. Et gjennomgående trekk er at verb får lagt til norsk infinitivsending, som i verbet *chatte*. I noen tilfeller får uttalen forrang i rettskrivingen når den skiller seg tydelig fra den fremmede skrivemå-

ten, som i adjektivet *døll* for engelsk *dull*. Visse bokstavsamband kan gjengis på en standardisert måte. Slik kan *-ck-* få norsk skrivemåte *-kk-*, som i *dokkingstasjon*. Vanlige ordelementer som allerede finnes i norske importord, kan overføres til nye importord. Da kan vi få skrivemåter som *casestudie*.

3.3.3. Valgfrihet mellom opprinnelig skrivemåte og tilpasset norsk skrivemåte

I noen tilfeller velger man å la en fornorsket skrivemåte stå som alternativ form til den opprinnelige skrivemåten av importord. Slik får språkbrukerne et valg, og man kan etter noen år eventuelt endre normeringen dersom man ser at det ene eller andre alternativet blir dominerende. Bare et fåtall (8 prosent (6 ord)) av de engelske importorda i materialet vårt er normert på denne måten. Eksempler på slike ord er *quilt* eller *kvilt* (opprinnelig *quilt*), *RIB* eller *ribb* (opprinnelig *RIB*), *server* eller *sørver* (opprinnelig *server*) og *LED* eller *led* (opprinnelig *LED*).

4. Oppsummering og konklusjon

Analysen av de 335 nyorda som utgjør empirien i denne undersøkelsen, viser at flertallet av nyorda er av norsk opphav (69 prosent). Av nyorda av norsk opphav er 79 prosent sammensetninger. Blant importorda dominerer ord av engelsk opphav. 70 prosent av orda i denne kategorien er ord fra engelsk. Eksempler på andre långiverspråk er arabisk, spansk, fransk, japansk, italiensk, tyrkisk og latin.

Nyord av norsk opphav er vanligst i den semantiske kategorien vi har kalt *sosial, økonomisk og vitenskapelig utvikling*, mens importorda dominerer klart i den semantiske kategorien *internasjonalisering*. Her står de engelske importorda sterkt, men også andre långiverspråk er representert, særlig når det gjelder ord som har med mat og drikke å gjøre.

49 prosent av engelske importord har uendret skrivemåte, mens 43 prosent av de engelske importorda har skrivemåte tilpasset norsk. En liten gruppe ord (8 prosent) er normert med både engelsk og norsk skrivemåte. At nesten halvparten av de engelske importorda har blitt normert med original engelsk skrivemåte, kan tyde på at man i begrenset grad har innfridd ønsket om tilpasset norsk skrivemåte av importord. De gjeldende retningslinjene for normering av importord (Språkrådet 2021, pkt. 10)

viser at ambisjonen om tilpasning fortsatt står ved lag. Det gjenstår å se om resultatet fra undersøkelsen vår på dette punktet kan få betydning for hvordan importord i norsk blir normert i framtida. Resultatene kan også være av interesse som sammenligningsgrunnlag for hvordan skrivemåten av importord blir tilpasset i de øvrige språka i Norden.

Empirien i denne undersøkelsen omfatter nyord i NOB og BOB fram til 2019. Gjennom det pågående revisjonsprosjektet ved Universitetet i Bergen blir også lemmautvalget vurdert. Det forventes at en god del nyord vil komme til ettersom nye alfabetbolker blir revidert. Selv om vi mener å ha fanget opp viktige tendenser ved nyordsutviklinga i norsk i denne undersøkelsen, bør den følges opp av en ny etter revisjonsslutt.

Litteratur

Andersen, Gisle & Ole Våge 2014. Nyord, kriterier og språknormering i en årlig kåring. I: Andersen, Margrethe Heidemann, Pia Jarvad & Jørgen Nørby Jensen (red.), *Neologismer. Dansk Sprognævns 2. seminar om nye ord*. København: Dansk Sprognævn, 23–42.

BOB = *Bokmålsordboka*. Språkrådet og Universitetet i Bergen. <<http://ordbokene.no>>. Hentet mars 2022.

Guttu, Tor & Boye Wangensteen 2012. *Nyord i norsk*. Oslo: Kunnskapsforlaget.

NOB = *Nynorskordboka*. Språkrådet og Universitetet i Bergen. <<http://ordbokene.no>>. Hentet mars 2022.

Norsk språkråd 1982. *Nyord i norsk. 1945–1975*. Bergen: Universitetsforlaget.

Sandøy, Helge 2000. *Lånte fjører eller bunad? Om importord i norsk*. Oslo: Landslaget for norskundervisning og Cappelen akademisk forlag.

Språkrådet 2021. *Retningslinjer for normering av bokmål og nynorsk*. <<https://www.sprakradet.no/globalassets/spraka-vare/norsk/retningslinjer-for-normering-2021--bokmalsversjon.pdf>>. Hentet mars 2023.